

-ARAŞTIRMA MAKALESİ-

ÇOCUK YOKSULLUĞU ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN
BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Büşra KORU UZKURT¹

Öz

Bu çalışmada, literatürde çocuk yoksulluğu üzerine yapılan çalışmalar taranarak kavramın gelişim süreci ve çalışmaların haritasını belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada, çocuk yoksulluğuna dair mevcut çalışmalar incelenerek bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bu çerçevede Web of Science (WOS) veri tabanında 2003-2023 yılları arasında yayınlanmış eserlerin bibliyometrik verisi temel alınarak çocuk yoksulluğu kavramı ile ilgili çalışmaların eğilimleri ve boşlukları belirlemek amacıyla analiz yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre çocuk yoksulluğu ile ilgili 1443 eserin yayın yıllarına göre dağılımı incelendiğinde 2019-2022 yılları arasında yoğunlaşmanın olduğu gözlemlenmektedir. En fazla çalışmanın Sam Royston, Jonathan Bradshaw, Keetie Roelen, isimli araştırmacılar tarafından yapıldığı görülmektedir. 1.297 adet dergi makalesi, 224 adet kitap bölümü, 85 adet editoryal yazı türü ağırlıklı olarak bulunmaktadır. Araştırma alanları açısından disiplinlerarası sosyal bilimler içinde 324, sosyal çalışma alanında 221, sosyal sorunlar içinde 185, ekonomi de 148 ve sosyoloji alanında 128 tane eser verildiği tespit edilmiştir. Yayınların ülkelere göre dağılımına göre bakıldığında en fazla çalışma 411 eser ile ABD, 383 eser ile İngiltere ve 82 eser ile Kanadalı yayıncılar tarafından gerçekleştirilmiştir. Eser dili olarak, İngilizce'den 1398 yayın, İspanyolca'dan 13 yayın ve Almanca'dan 12 yayın bulunmaktadır. Dizinlere göre dağılımına bakıldığında, SSCI endeksinde 793, SCI-E endeksinde 264, ESCI endeksinde ise 251 yayının ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. En sık kullanılan anahtar sözcüklere bakıldığında ise 563 tekrar ile çocuk yoksulluğu (child poverty), 223 tekrar ile çocuk yoksunluğu (child deprivation), 106 tekrar ile çok yönlü çocuk yoksulluğu (multidimensional child poverty) ve 95 tekrar ile çok yönlü yoksulluk (multidimensional poverty) ifadelerinin olduğu görülmüştür. Bu yönüyle çalışmanın literatürdeki boşlukların ve üzerinde yoğunlaşılacak alanların ortaya çıkarılması açısından önemli katkılar sunacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Yoksulluğu, Yoksulluk, Çocuk, Çok Yönlü Yoksulluk.

JEL Kodları: I39, J13.

Başvuru: 04.01.2024 **Kabul:** 24.05.2024

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Polis Akademisi Trafik Enstitüsü, busra.koruuzkurt@pa.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-7235-4030>

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON CHILD POVERTY²

Abstract

In this study, it is aimed to map the development of the concept and the studies done by scanning the studies on child poverty. In the study, a systematic summary is made by making a bibliometric analysis of the existing literature on child poverty. In this way, it is aimed to evaluate the trends and gaps in the studies on the concept of child poverty. The analysis was carried out based on bibliometric data of works published between 2003 and 2023 in the Web of Science database. According to research findings, there is a concentration between 2019 and 2022 when the distribution of 1443 works on child poverty is examined according to publication years. It is seen that researchers named Sam Royston, Jonathan Bradshaw, and Keetie Roelen have produced the most works on the subject. There are 1,297 journal articles, 224 book chapters, and 85 editorial writing types. In terms of research areas, it was determined that 324 works were published in interdisciplinary social sciences, 221 in social work, 185 in social problems, 148 in economics, and 128 in sociology. Based on the breakdown of publications by nation, the USA has the most number of works (411), followed by the UK (383), and Canada (82). Regarding the work's language, there are 12 publications in German, 13 publications in Spanish, and 1398 publications mostly in English. Analysis of the distribution based on indexes revealed that 251 articles dominated the ESCI index, 264 publications dominated the SCI-E index, and 793 publications dominated the SSCI index. The most frequently occurring keywords in publications about child poverty are examined, child poverty with 563 repetitions, child deprivation with 223 repetitions, multidimensional child poverty with 106 repetitions, multidimensional poverty with 95 repetitions. It is expected that the results give some important contributions to revealing the gaps in the literature.

Keywords: *Child Poverty, Poverty, Child, Multidimensional Poverty.*

JEL Codes: *I39, J13.*

“Bu çalışma Araştırma ve Yayın Etiğine uygun olarak hazırlanmıştır.”

1. GİRİŞ

Yoksulluk ve gelir dağılımı eşitsizliği dünya toplumu üzerinde refah ve refahın dağılımı ile ilgili büyük farklılıklar oluşturmaktadır. Bugün dünya çapında neredeyse 700 milyon insan aşırı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Dünya nüfusunun üçte birini oluşturan çocuklar ise aşırı yoksul şartlarda yaşayanların yüzde 50'sinden fazlasını oluşturmaktadır. Çocuk yoksulluğu, çocukların beslenme, barınma, eğitim, sağlık hizmetleri gibi temel ihtiyaçlarını karşılayacak yeterli kaynaklara erişimlerinin kısıtlı olduğu durumu ifade etmektedir. Çocukların, yetişkinlere göre aşırı yoksulluk

² The Extended English Summary is located the end of the Article

içinde yaşama olasılığı iki kat daha fazla olmaktadır. 2022 yılında her 6 çocuktan 1'i (333 milyon çocuk) aşırı yoksullukla mücadele etmektedir (UNICEF, 2023).

Çocukların, temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri ve sağlıklı bir yaşam sürdürmeleri için gerekli olan kaynaklara erişiminin sağlanması gerekmektedir. Çocukların yoksulluk içinde büyümeleri, uzun vadede yoksulluk döngüsüne neden olmaktadır. Sağlıksız yaşam koşulları, yetersiz beslenme ve sınırlı eğitim imkânları çocukların potansiyellerini gerçekleştirmelerini engellemektedir. Bu durum, onların ileriki döneminde düşük gelir, işsizlik, sağlık sorunları ve sosyal dışlanma gibi sorunlarla karşılaşma olasılığını artırmaktadır. Aynı zamanda, çocuk yoksulluğu toplumsal eşitsizlik ve adaletsizliği derinleştirerek suç oranlarının artmasına neden olmaktadır (Arıkan, 2020: 53). Böylelikle, çocuk yoksulluğunun uzun vadeli etkileri, toplumun geleceğini de etkilemektedir.

Çocuk yoksulluğu kavramı, hem sosyal hem de ekonomik değişimlere ve toplumsal farkındalığın artmasına paralel olarak çeşitli dönemlerde farklı şekillerde ele alınmıştır. Çocuk yoksulluğu, sanayi devriminin değiştirdiği toplumsal yaşamın öne çıkardığı bir kavram olarak kent yoksulluğu içinde çocukların çalışma yaşamına katılması ile değerlendirilmiştir. Sanayileşme döneminde, çocuk işçilerin yaygın olması ve çocukların eğitim haklarına gerekli önemin verilmemesi, çocuk yoksulluğunu tetikleyici bir unsur olmuştur (Treble, 2018: 150).

1945 yılında Birleşmiş Milletler'in kurulması ve başta UNICEF olmak üzere çeşitli uluslararası örgütlerin çocuk haklarına yönelik çalışmaları, çocuk yoksulluğunun uluslararası bir sorun olarak ele alınmasına yönelik önemli adımlar atılmasını sağlamıştır. 1980'li yıllarda Neo-liberalizm ve küreselleşmenin hız kazanmasıyla sosyal refah uygulamalarının büyük miktarda kesintiye uğraması, yoksulluk çalışmalarını yeniden araştırma konusu olarak gündeme getirmiştir. Yoksulluk çalışmaları içinde çocuk yoksulluğunun, sadece günümüzü değil geleceği etkilemesi ve yoksulluk döngüsünü yeniden üretmesi nedeniyle konuya olan ilgiyi artırmıştır.

1980'li yıllardan itibaren bilimsel araştırmaların da konusu olan çocuk yoksulluğu kavramı, sadece maddi yoksunlukla sınırlı kalmayıp, çocukların sağlığı, eğitimi ve genel refahı gibi çeşitli faktörleri de içeren çok boyutlu bir anlayışla ele alınmaya başlamıştır. Bu nedenle, çocuk yoksulluğu kavramının bibliyometrik analizi yapılarak bütüncül bir bakış açısıyla literatürdeki güncel durumunun tespit edilmesi önemli görülmektedir. Çocuk yoksulluğu kavramının analizinin yapılması, bu konunun şimdiye kadar öne çıkan eğilimlerinin tam anlamıyla ele alınmasını da beraberinde getirecektir. Toplumların geleceklerinin şekillenmesinde önemli bir adım olarak değerlendirilen çocuk yoksulluğu kavramı ile gelecek araştırmalar için de yöntemsel bir çerçeve oluşturmak amaçlanmaktadır. Ayrıca, yapılan çalışma ile çocuk yoksulluğunun öneminin giderek daha fazla fark edilmesi ve bu alandaki boşlukların doldurulması için yol haritası çizilmesi hedeflenmektedir.

Bibliyometrik analiz, literatürdeki boşlukların görülmesini, ilgili konunun literatürdeki zayıf ve güçlü taraflarının tespit edilmesini ve buradan hareketle

literatüre ne tür katkılar yapılabileceğini nicel bulgular yoluyla gösteren bir analiz metodudur. Bu yöntemle, bir alanın araştırma eğilimlerini analiz ederek görsel ve matematiksel veri elde etmekte ve konunun görselleştirmesini sağlamaktadır. Bibliyometrik analiz, konunun içeriği ve niteliğinden ziyade genişliğine ve niceliğine dair analiz yapmaktadır. Bu analiz yöntemiyle, yazar, ülke, üniversitelerin atıf ağları nicel verilerle ve görsellerle ortaya konmaktadır. Ayrıca, ilgili konu ile en fazla bağlantılı yazarların keşfi ve kullanılan anahtar sözcüklerin haritalandırılması yapılmaktadır. İlaveten, bibliyografik eşleşme analizi kullanılarak metinler ve yazarlar üzerinden oluşturulan küme, bağlantı ve toplam bağlantı gücü ortaya konmaktadır.

1.1. Çocuk Yoksulluğu Kavramı Üzerine Literatür Taraması

Lancker ve Parolin (2020) tarafından yapılan çalışmada, 2019 yılında gerçekleşen Kovid-19 pandemi sürecinin yoksulluk içinde yaşayan çocukların, sosyal ve sağlık açısından ne tür zarara uğradığı incelenmiştir. Bu kapsamda, salgın sürecinde okulların kapatılması ile yoksul çocukların gıda güvensizliği yaşamaları ve eğitimde eşit fırsatlara erişememeleri yoksulluğu etkileyen iki mekanizma olarak tartışılmaktadır. Hair vd. (2015) “çocuk yoksulluğu, beyin gelişimi ve akademik başarı” adlı çalışmalarında, hane halkı yoksulluğunun akademik performanstaki düşüş üzerindeki etkisine yapısal beyin gelişiminin aracılık etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma, erken çocukluk ortamlarını iyileştirmeyi, akademik işleyişin devamının sağlanmasını uzun vadeli maliyetlerinden kurtulmanın bir yolu olarak önermektedir.

Johnson vd. (2016) tarafından sosyoekonomik durum ile beyin gelişimi arasındaki ilişkiye yönelik son 5 yılda yayınlanan araştırmaları özetleyen derleme çalışması yapılmaktadır. Araştırma, çocuk yoksulluğunun; hafıza, duygu düzenleme ve üst düzey bilişsel işlevleri destekleyen bölgelere ve dil ve okuryazarlığı destekleyen beyin bölgelerine etkisini incelemektedir. Harper vd. (2003) “kalıcı yoksulluk ve çocukluk koşulları: yaşam boyu ve nesiller arası yoksulluk aktarımı” adlı çalışmasında yaşam boyunca yoksulluğa neden olacak ve yoksulluğun gelecek nesillere aktarılmasını etkileyebilecek çocukluk koşullarını ortaya koymaktadır.

Nur vd. (2018) çocuk yoksulluğu ele aldığı araştırmada, çok boyutlu çocuk yoksulluğu endeksini kullanarak Endonezya'nın farklı bölgelerinde çocuk yoksulluğu oranlarını hesaplamaktadır. Bradshaw ve Chzhen (2009) yaptıkları çalışmada, Avrupa Birliği Gelir ve Yaşam Koşulları İstatistiklerinin karşılaştırmalı analizinin sonuçlarını ortaya koymaktadır. Bu analize göre çocuk yoksulluğu, çocuğun yaşına, çocuk sayısına, ebeveynlerin eğitim düzeyine ve aile tipine göre farklılaşma oranı göstermektedir. Bununla birlikte araştırmada, sosyal politikaların çocuk yoksulluğunu nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır.

Hassan vd. (2023) yoksulluğun azaltılmasına ilişkin yaptıkları bibliyometrik bir analizde literatürü “kentleşmenin yoksulluğun azaltılması; girişimciliğin, sanayileşmenin ve özel yatırımların yoksulluğun ortadan kaldırılması; tarımsal

kalkınmanın yoksulluğun azaltılması; araştırma ve teknolojiye dayalı tarımın yoksulluğu azaltması” olarak beş farklı akıma ayırmaktadır.

Koomson vd. (2023) çalışmasında, çok boyutlu çocuk yoksulluğunun yüksek oranda görüldüğü bir ülke olan Gana’da, yaşam standartları verileri ve ebeveynlerin mali katılımı durumu ile çok boyutlu çocuk yoksulluğu arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Araştırma, finansal katılımın çok boyutlu çocuk yoksulluğunu azalttığını tespit etmiştir. Eryurt ve Koç (2013) yaptıkları çalışmada, bölgesel farklılıklar dikkate alınarak çocukların hayatlarında sahip oldukları dezavantajlı konumlar belirlenmektedir. Yoksulluğu, eğitim ve çalışma, sağlık ve beslenme, aile ortamı ve ev ortamı olarak farklı boyutlarda analiz etmektedirler. Araştırmanın sonucunda, bölgesel yoksulluk oranları ortaya konmaktadır.

Qi ve Wu (2015) tarafından yapılan çalışmada, Çin’deki çok boyutlu çocuk yoksulluğu durumunu ölçmek için 1989’dan 2009’a kadar Çin Sağlık ve Beslenme anketi verilerini kullanarak dinamik değişimleri analiz etmektedir. Araştırma sonuçlarına göre genel yoksulluk oranları ve bölgesel yoksulluk farklılıkları yıllar içinde düşüş eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir. Tarkowska (2005) yaptığı çalışmada, çocuk yoksulluğunu; aile içinde tatmin ihtiyacı, eğitimsel engeller, çalışan çocuklar ve yoksul ailelerdeki çocukların ev sorumlulukları boyutlarındaki ilişkisi incelenmektedir.

Bradshaw ve Chzhen (2009) yaptıkları çalışmada, AB Gelir ve Yaşam Durumu İstatistiklerinden alınan verileri kullanarak gelir ve yaşam koşulundaki azalmaları tespit etmektedir. Araştırmaya göre transfer harcamaları yoksulluğun azaltılması konusunda önemli katkı sağlamaktadır. Ferriss (2006) çalışmasında, demografik, ekonomik, aile ve sağlık faktörlerinin çocuk yoksulluğuna etkisi çocuk yoksulluğu modelleri aracılığıyla incelenmektedir. Analiz sonuçlarına göre kırsal bölgeler çocuk yoksulluğunu barındırırken eğitim, çocuk yoksulluğunu önleyen yapısal faktörler arasında yer almaktadır.

Hakovirta (2011) yaptığı çalışmada, Gelir Araştırması veri setlerini kullanarak çocuk nafakasının çocuk yoksulluğunun azaltılmasına yaptığı etkiyi incelemektedir. Analiz sonucunda, çocuk nafakasının çocuk yoksulluğunun azaltılmasında katkı sağladığı görülmektedir. Arcaño vd. (2013) “ çocuk yoksulluğu ve aile nakit yardımlarında reform” adlı çalışmasında, aile nakit yardımlarının ailenin yoksulluğunu nasıl etkilediğini incelemektedir. Avrupa Birliği Gelir ve Yaşam Koşulları İstatistiklerinden elde edilen verilere dayanarak, İtalya, Portekiz, İspanya ve Polonya’da çocuk gelir yoksulluğunun bir portresini oluşturmaktadır.

Bárcena vd. (2023) araştırmalarında, 2012-2015 yılları arasında 27 Avrupa ülkesinde yoksulluk deneyimi olan çocuklara yönelik sosyal yardım programlarının etkinliğini değerlendirmektedir. Araştırma bulgularına göre yoksulluk, yoksulluk deneyimi olan ve olmayan çocuklar arasında da farklılık göstermektedir. Yardımların daha yüksek olduğu bir ülkede yaşamak, daha düşük çocuk yoksulluğu riski doğurmasına rağmen kişilerin yoksul olmalarını önemli ölçüde engellememektedir. Fakat yoksulluk

deneyimi olan çocuklar için daha düşük yoksulluk riskiyle güçlü bir şekilde ilişkili görünmektedir. Galloway vd. (2015) tarafından yapılan çalışmada, 1993-2001 geniş panel veri kümeleri kullanılarak Danimarka, Norveç ve İsveç'te göçmen ve yerli çocuk yoksulluğu incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre yerli çocuklar, her üç ülkede de yıllık yüzde 10'dan az yoksulluk riskiyle karşı karşıyayken göçmen çocukların yüzde 38'e kadar değişen yoksulluk riskleri bulunmaktadır.

Congreve vd. (2022) çalışmalarında, İskoç Hükümetinin 2017 yılında çocuk yoksulluğunu azaltmak için uygulamaya koyduğu hanelere doğrudan transfer sağlayan İskoç Çocuk Ödemesini (SCP) etkinliğini ölçmeyi amaçlamaktadır. Araştırma sonucuna göre hedeflenen nakit transferlerini ve çocuk bakımının sağlanması gibi diğer politika düzeylerini birleştiren bir seçenek, çocuk yoksulluğu ile mücadelede daha umut verici yaklaşım gibi görünmektedir. Musiwa (2019) tarafından yapılan çalışmada, yoksulluğun farklı yaş ve konumdaki çocukları nasıl etkilediğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Zimbabve'de çok boyutlu çocuk yoksulluğu ölçümü yapılarak beş yaş ve altındaki çocuklar arasında cinsiyet ve konumla nasıl ilişkili olduğunu analiz etmektedir. Araştırma bulgularına göre çocuklar arasında en yaygın yoksulluk biçimleri sırasıyla erken çocukluk gelişimi, su, sağlık hizmetleri, temizlik, barınma ve beslenme olduğunu göstermektedir. Yoksul erkek ve kız çocukları arasında farklar oldukça az olsa da yoksulluklar kırsal kesimde en yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Çocuk yoksulluğu, Türkiye'de önemli bir sorun olarak değerlendirilerek birçok çalışmada araştırma konusu olarak incelenmektedir. Durgun (2011) tarafından yapılan çalışmada, çocuk yoksulluğu çok boyutlu olarak incelenmekte ve yoksulluktan kurtulmak için çeşitli çözüm yolları önermektedir. Avşar Kurnaz (2007), çalışmasında çocuk yoksulluğu konusunda teorik bir çerçeve çizmektedir. Çocuk yoksulluğunun kavramsal çerçevesi ve yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerini ortaya koyduğu çalışmada, bu sorunun çözümüne yönelik öneriler sunmaktadır. Kahraman ve Sallan Gül (2015), Türkiye'de çocuk yoksulluğunu Gaziantep'te yaptığı bir saha araştırmasında ortaya koymaktadır. Çocuk yoksulluğunun neden olduğu toplumsal sorunlara değinen çalışmada, özellikle göçmen çocuklarının yaşadığı çok boyutlu yoksulluğun görünümü ortaya koymaktadır.

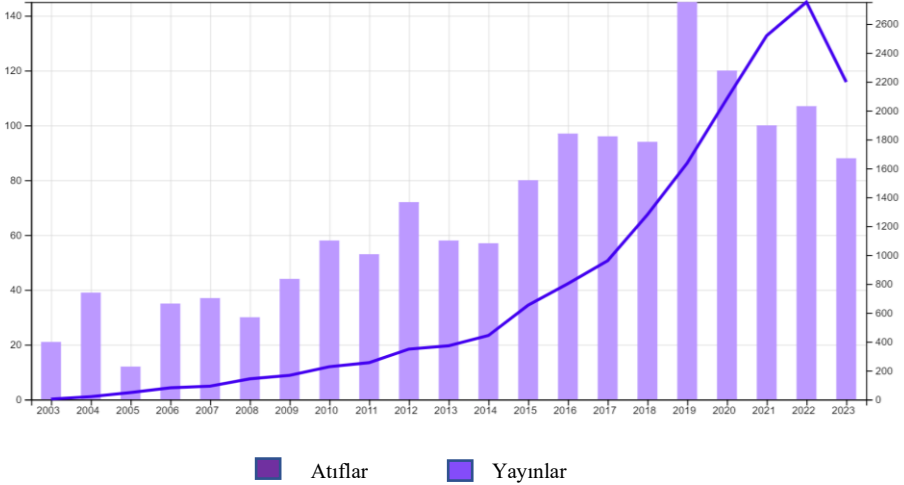
Kudubeş vd. (2017), küreselleşmenin yarattığı çocuk yoksulluğunu inceleyen derleme çalışmasında yoksulluğu önlemek için bazı politika önerileri sunmaktadır. Metin (2015) çalışmasında, çocuk yoksulluğu konusunu teorik açıdan incelemektedir. Yoksulluğu, toplumsal bir risk olarak değerlendiren çalışma, çocuk yoksulluğu ile mücadelenin politika önceliği olarak belirlenmesi gerektiğini ifade etmektedir. Konuk Şener ve Ocakçı (2014) yoksulluğun çocuk sağlığı üzerine çok boyutlu etkilerini inceledikleri çalışmalarında, Türkiye'de ve Dünya'da yoksulluğu ve yoksulluğun çocuk sağlığı için önemini anlatmaktadırlar. Akıllı ve Dirikoç (2017) yaptıkları çalışmada, kent yoksulluğu ve kentteki yoksul çocukların durumunu resmi raporlarla değerlendirmektedir.

2. YÖNTEM

Çocuk yoksulluğu kavramını analiz etmek için çeşitli matematiksel ve istatistiksel ölçümleri içeren bibliyometrik analizler gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda, kavrama dair yapılmış çalışmalarla bütüncül bir bakış açısını sunmak amaçlanmaktadır. Literatürde, bibliyometrik analiz yapabilmek için çeşitli araçlar ve bir takım programlar bulunmaktadır. Bu çalışmada, bibliyometrik ağların görselleştirilmesi amacıyla güçlü yanları ve kullanım kolaylıkları olduğu için VOSviewer bilimsel haritalama programı kullanılmıştır (Van Eck ve Waltman, 2010: 523). VOSviewer programı ile belge türleri, araştırmaların yayın yılları ve yapıldığı yerler, araştırmayı yapanlar, araştırma kuruluşları, anahtar kelimeler gibi verilerden yararlanarak; ortak yazarlık, bibliyografik eşleşme, birlikte oluşma, atıf ve ortak atıf bağlantıdan oluşan temel analizler üzerinden ilişki ağları ortaya konulmuştur. Bu çalışmada, gelişmiş arama göstergeleri ve geniş literatür kapsamı ile yüksek seviyeli veri analizi yapmaya imkan tanıdığı için Web of Science veri tabanı kullanılmıştır (Sánchez vd., 2017: 8). 19.12.2023 tarihinde, “child poverty” anahtar sözcüğüyle Web of Science veri tabanında tüm alanlarda 20 yıllık bir zaman diliminde arama yapılarak 1453 tane çalışmaya ulaşılmıştır.

Şekil 1’de görüldüğü üzere araştırma konusuna son yıllarda ilginin arttığı görülmektedir. Bir taraftan dünya da yaşanan ekonomik krizler diğer taraftan da tüm dünyayı etkileyen Kovid-19 pandemisi, yoksulluğun derinliğini artırmıştır (Lancker ve Parolin, 2020). Bu nedenle, son yıllarda yoksulluk ve doğurduğu sonuçların incelenmesi eğilimlerinde artan bir trend görülmektedir. Çocuk yoksulluğu ile ilgili 1453 eserin yayın yıllarına göre dağılımına incelendiğinde, en çok 2019 (145 eser), 2020 (120 eser) ve 2022 (107 eser) yıllarında yoğunlaşma olduğu görülmektedir. 2003 yılından başlayarak 2023 yılına kadar yapılan tüm araştırmaların 1.297 adet dergi makalesi, 224 adet kitap bölümü, 85 adet editoryal içerik, 64 adet kitap incelemesi, 62 adet bildiri, 30 erken erişimli çalışma, 22 mektup, 12 haber ögesi, 11 toplantı özeti türünde esere ulaşılmıştır. Web of Science veri tabanında endekslenen içerikler üzerinden ulaşılan yazar, atıf, dergi, ülke, kurum ve anahtar sözcük bilgileri üzerinden bibliyometrik analiz teknikleri kullanılarak çözümlenmiştir.

Şekil 1. Yıllara Göre Yapılan Yayınlar ve Atıflar

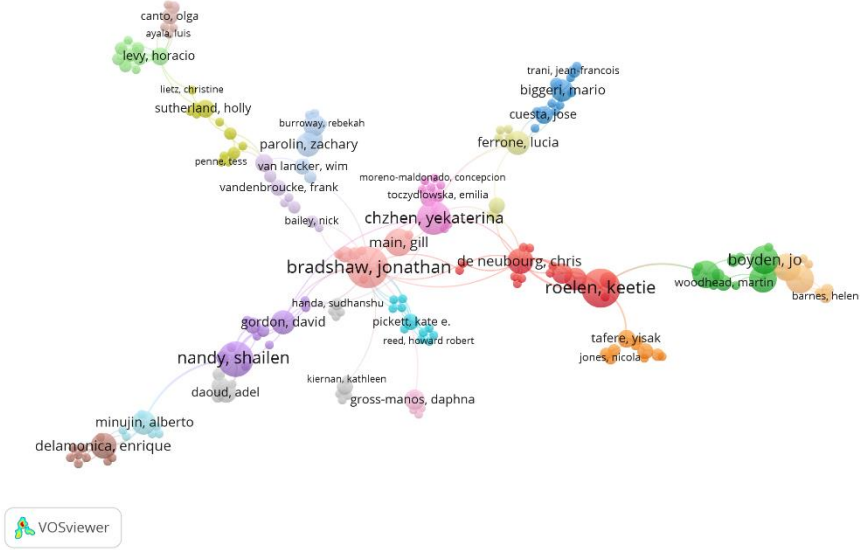
3. BULGULAR

Bu bölümde, Web of Science endeksinden elde edilen veriler doğrultusunda; ortak yazar analizi, yazarların atıf analizi, ülkelerin atıf analizi, kurumların atıf analizi, anahtar sözcük analizi, metinlerin bibliyografik eşleşme analizi, yazarların bibliyografik eşleşme analizi, yazarların ortak atıf analizleri gerçekleştirilmiştir.

3.1. Ortak Yazar Analizi

Bir alanda yapılmış olan bilimsel iş birliği yapısını kapsamlı ve somut bir şekilde gösteren ortak yazar analizi, bibliyometrik analiz çalışmalarında sıklıkla kullanılmaktadır. Ortak yazar analizini gerçekleştirmek amacıyla, yayın ve atfın en az bir kere yapılması kuralı çerçevesinde en fazla sayıda iş birliği ve bağlantı yapan yazarları ortaya koymak üzere ağ haritası oluşturulmuştur. Yapılan analize göre 21 kümede birleşen 186 isim, 390 bağlantı ve toplam bağlantı gücü 499 olarak tespit edilmiştir. En çok atıf alan yazarlar; 799 atıf sayısı ile Zachary Parolin, 756 atıf sayısı ile Wim Van Lacker ve 625 atıf sayısı ile Jamie Hanson en bağlantılı yazarlar olmadığı ayrıca görülmektedir. En çok eser üreten yazarlar; 21 yayın ile Jonathan Bradshaw, 18 yayın ile Roelen Keetie, 15 yayın ile Shailen Nandy olarak tespit edilmiştir.

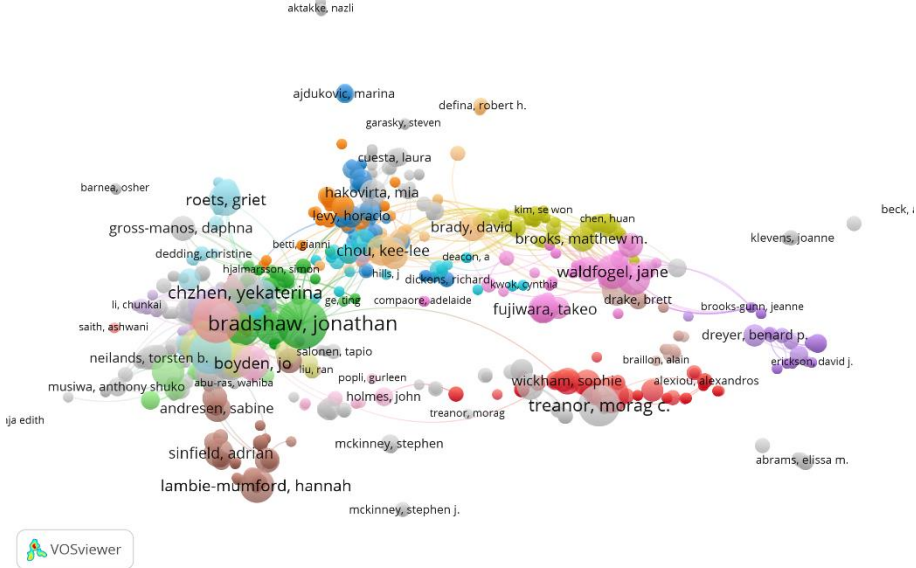
Şekil 2. Ortak Yazar Bağları

3.2. Yazarların Atıf Analizi

Bilimsel etkinin bir ölçüsü olarak kabul edilen atıf analizi, yazarların alandaki etkisinin seviyesini göstermektedir (Allam, Sharifi, Giurco ve Sharpe, 2021: 7). Bu çerçevede, en az bir yayın ve en az bir atıf kriteri ile atıf ağlarını görselleştirmek üzere yazar atıf analizi ağ haritası çıkarılmıştır. Analiz neticesinde, 36 küme, 1256 isim, 8997 bağlantı ve toplam bağlantı gücü 12288 olarak tespit edilmiştir. En yüksek toplam bağlantı gücü olan yazarlar sırasıyla; 417 bağlantı gücü ile Roelen Keetie, 304 bağlantı gücü ile Jonathan Bradshaw, 264 bağlantı gücü ile Yekaterina Chzhen olarak tespit edilmiştir.

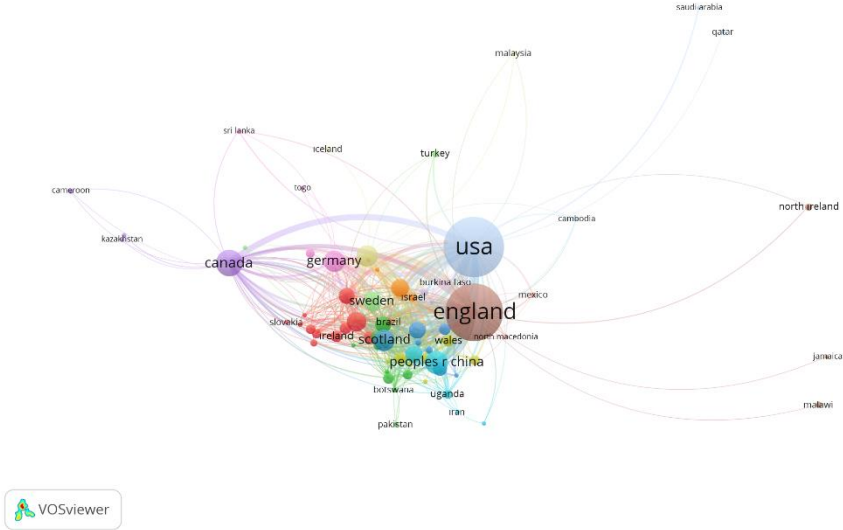
Şekil 3. Yazarların Atıf Bağları

3.3. Ülkelerin Atıf Analizi

Yayınların kaynak ülkelerine göre aldıkları atıfların analizini gerçekleştirmek amacıyla, yayın ve atfın en az bir kere yapılması kuralı çerçevesinde en fazla sayıda iş birliği ve bağlantı yapan ülkeleri ortaya koymak üzere ağ haritası oluşturulmuştur. 16 küme, 78 ülke, 586 bağlantı ve 3117 toplam bağlantı gücü olduğu görülmüştür. En fazla atıf alan ülkeler, 7284 atıf ile ABD, 5380 atıf ile İngiltere ve 1084 atıf ile Kanada olmuştur. Eser sayısı açısından da aynı sıralama ile ABD (410 yayın), İngiltere (376 yayın) ve Kanada (82 yayın) şeklinde tespit edilmiştir. Toplam bağlantı gücü açısından ilk üçte yer alan ülkeler İngiltere, ABD, İtalya olarak yer almaktadır.

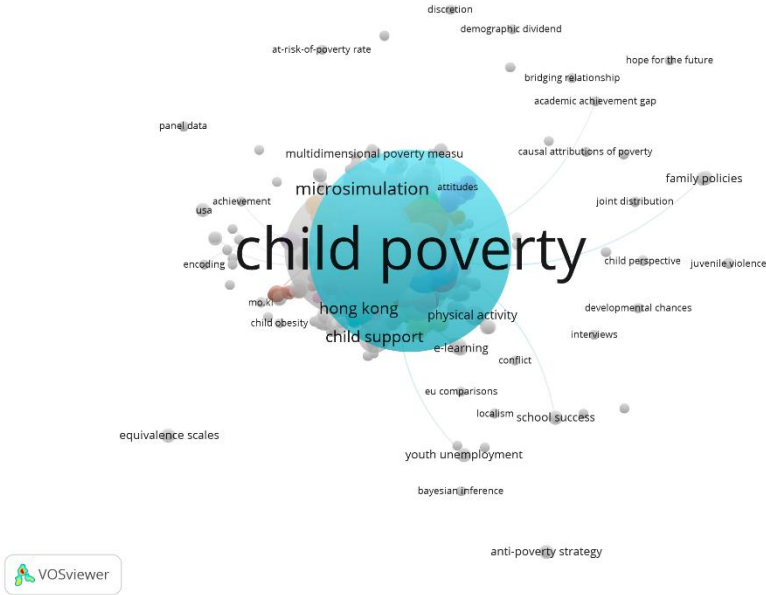
Şekil 4. Ülkelerin Atfı Bağları

3.4. Kurumların Atfı Analizi

Kurumların atfı analizini gerçekleştirmek amacıyla, en az bir atfı alınması ve bir eser yayınlanması kriteri belirlenerek atıflara dair ağı haritası oluşturulmuştur. 724 gözlem birimi üzerinden yapılan analiz sonucunda, 29 küme, 5429 bağlantı tespit edilmiş ve 7702 toplam bağlantı gücü görülmüştür. Oxford University (43 eser), Columbia University (37 eser), York University (33 eser) en fazla yayın yapan kurumları temsil ederken en fazla atfı alan yayınların kurumları Columbia University (1409 atfı), Wisconsin University (1083 atfı) ve Oxford University (746 atfı) olmuştur.

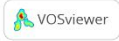
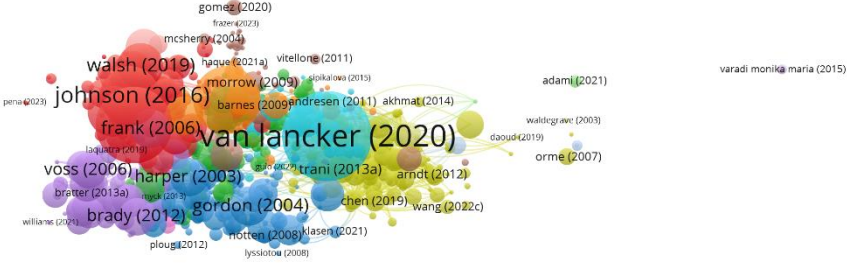
Şekil 6. Anahtar Kelime Bağları

3.6. Metinlerin Bibliyografik Eşleşme Analizi

En az bir atf almış olmak kriteri belirlenerek yapılan 958 eser ile yapılan metinlerin bibliyografik eşleşme analizine göre 14 küme, 36917 bağlantı ve 59476 toplam bağlantı gücü elde edilmiştir. Bibliyografik eşleşmesi en fazla olan yayınlar 703 alıntı ile Van Lancker (2020), 504 alıntı ile Hair (2015b) ve 400 alıntı ile Brown (2011) olmuştur. Toplam bağlantı gücünün en yüksek olduğu eserler ile Roelen (2012b), Treanor (2020c) ve Trani (2013b) olmuştur.

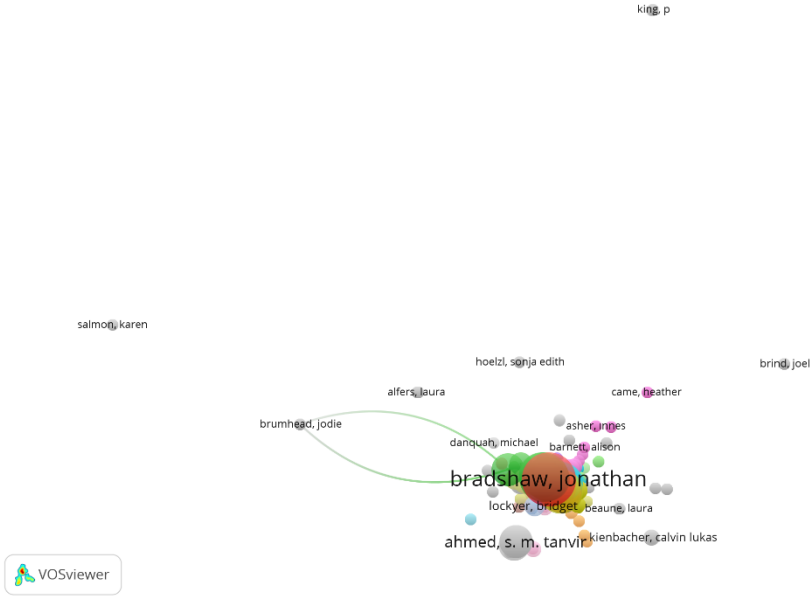
Şekil 7. Eserlerin Bibliyografik Eşleşme Bağları

3.7. Yazarların Bibliyografik Eşleşme Analizi

Yazarların bibliyografik eşleşme analizini gerçekleştirmek amacıyla, en az bir atıf alınması ve bir eser yayımlanması kriteri belirlenerek atıflara dair ağ haritası oluşturulmuştur. Aralarında bağlantı bulunan 2033 birim ile yapılan analize göre 43 küme, 167902 bağlantı ve 658282 toplam bağlantı gücü elde edilmiştir. En çok atıf alan yazarlar; 799 atıf sayısı ile Zachary Parolin, 756 atıf sayısı ile Wim Van Lacker ve 625 atıf sayısı ile Jamie Hanson en bağlantılı yazarlar olmadığı ayrıca görülmektedir. En çok eser üreten yazarlar; 21 yayımla Jonathan Bradshaw, 18 yayımla Roelen Keetie, 15 yayımla Shailen Nandy olarak tespit edilmiştir.

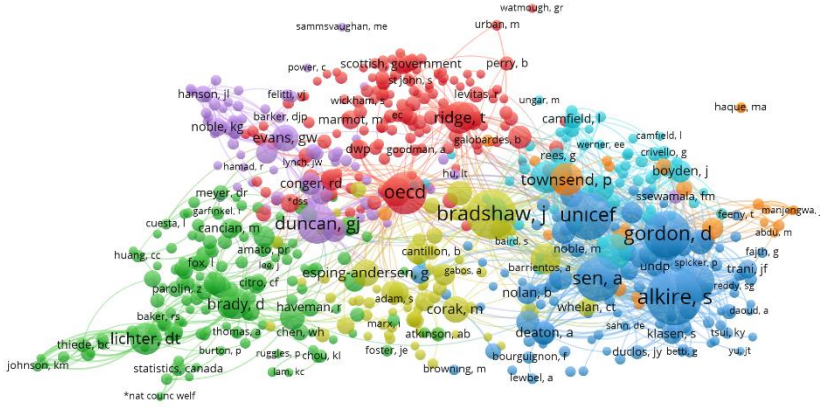
Şekil 8. Yazarların Bibliyografik Eşleşme Bağları

3.8. Yazarların Ortak Atıf Analizi

Atıf sayısı en az on tane seçilerek 676 birim üzerinden yapılan yazarların ortak atıf analizine göre toplamda yedi küme, 47467 bağlantı ve 190061 toplam bağlantı gücü tespit edilmiştir. En fazla ortak atıf yapılan yazarlar Alkire (392), Bradshaw (307) ve UNICEF (285) olarak tespit edilmiştir.

Şekil 9. Ortak Atıf Yapılan Yazarlar Arasında Bağlar

4. TARTIŞMA

Bu araştırmada, çocuk yoksulluğu kavramına dair yapılan çalışmaların nicel bir özeti sunulmaya çalışılmıştır. Ayrıca, yapılan nicel analizlerin yanı sıra mevcut analizin konusunu oluşturan çalışmaların teorik incelemesinin ortaya çıkardığı birtakım sonuçlar elde edilmiştir. Tarihsel gelişim sürecinde, çocuk yoksulluğunun ele alınış biçimi ve kapsamı önemli ölçüde değişime uğramıştır. Çalışma konusu olan çocuk yoksulluğu insanlık tarihi kadar eski olsa da zaman içinde bu kavrama dönük farkındalık ve anlayış değişmiştir. Geçmiş araştırmalarda, bu kavram, yoksulluk veya kent yoksulluğu çerçevesinde ele alınırken 1980'li yıllardan itibaren müstakil araştırma konusu olarak alan çalışmaları arasında görülmektedir.

Analizlerde, çocuk yoksulluğunun yanı sıra “çok yönlü yoksulluk” ve “çocuk yönlü çocuk yoksulluğunun” ön plana çıkması, yoksulluğun parasal yoksunluğun yanı sıra çocukların genel refahı ile ilgili çeşitli faktörleri de içeren çok boyutlu bir anlayışla ele alındığının bir göstergesidir. Bu kavram, boyutlar arası bir bakış açısıyla değerlendirilerek yoksulluğu sadece maddi desteklerle değil aynı zamanda çocukların sağlık, eğitim, refahını iyileştirici her türlü unsuru kapsayan bir anlayışa kavuşmuştur.

Araştırma bulgularına göre, mevcut literatürdeki yayın trendleri ve analizleri dikkate alındığında, konu ile ilgili araştırma eğilimlerinin; yoksulluğun nedenleri, eğitim ve sağlık, yoksullukla mücadele politikaları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Böylelikle, kavram, sadece ekonomik bir sorun olarak değil, aynı zamanda sosyal adalet, devlet katkısı ve aile desteği gibi çeşitli faktörleri içeren bir sorun olarak ele alınmaktadır. Bu çok boyutlu perspektifin yanı sıra çocuk yoksulluğunun neden olduğu suç oranları ya da toplumsal entegrasyon gibi yoksulluğun yarattığı toplumsal sorunları döngüsel bir bakış açısıyla ele alınması yoksulluğun geçişkenliğinin ortaya çıkarılması açısından önemli görülmektedir. Ayrıca, çocuk yoksulluğunun farklı cinsiyet, etnik gruplar veya göçmenler üzerindeki etkilerini daha kapsamlı bir şekilde ele alınabileceği değerlendirilmektedir.

SONUÇ

Endüstri devrimiyle birlikte, yeni endüstriyel şehirlerde yaşanan yoksulluk ve kötü çalışma koşulları gibi sorunlar ortaya çıkmıştır. Çalışma koşullarının kötüleşmesi sonucunda çok düşük ücretlerle çalışan işçilerin kazandıklarının, yaşamlarını idame ettirememesi, kadınlar ve çocukların da fabrikalarda çalışmaya başlamasına sebep olmuştur. Bu dönemde, çocuk işçiliği yaygınlaşmış ve çocuklar, düşük ücretlerle ağır çalışma koşullarında çalışmak zorunda kalmışlardır. Bu durum, çocuk yoksulluğunun toplumun kabul ettiği bir durum olarak görülmesine yol açmış ve ailelerin geçimini sağlamak için çocukların çalışma yaşamına katılması yaygın bir uygulama olmuştur. Çocuk işçiliğinin yaygınlaşması ve çocukların eğitim haklarına verilen önemin azalması, çocuk yoksulluğunun derinleşmesine neden olmuştur.

20. yüzyılın başlarından itibaren, çocuk işçiliği konusundaki farkındalık artmış ve çeşitli ülkelerde çocukların çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik yasal düzenlemeler yapılmıştır. 20. yüzyılın ortalarından itibaren, toplumlarda çocuk yoksulluğu konusunda daha fazla bilinçlenme görülmeye başlamıştır. Bu dönemde, uluslararası örgütler tarafından, çocukların hakları ve sosyal refahlarını korumaya yönelik birçok adım atılmıştır. Aynı zamanda, bu süreçte sadece çocuklar için değil tüm toplum kesimlerini destekleyen refah politikalarının hükümetler tarafından kabul görerek uygulandığı bir süreç olduğu görülmektedir. Bu dönemde, çocuk yoksulluğu kavramı, yoksulluğu sadece parasal desteklerle değil aynı zamanda çocukların sağlık, eğitim, refahını iyileştirici her türlü unsuru kapsamaktaydı.

1980 yılında petrol krizlerinin yarattığı ekonomik bunalımın ağır bir şekilde hissedilmesi ve küreselleşmeyle birlikte neo-liberal politikaların yeniden gündemde olması ülkelerin sosyal desteklerini büyük ölçüde azaltmıştır. Refah uygulamalarında kesintiye gidilmesi ve yaşanan ekonomik krizler çocuk yoksulluğunu daha da derinleştirdiği görülmüştür. Bugün dünya nüfusunun üçte birini oluşturan çocuklar aşırı yoksul şartlarda yaşayanların yüzde 50'sinden fazlasını oluşturmaktadır. Çocukların, yetişkinlere göre aşırı yoksulluk içinde yaşama olasılığı iki kat daha fazla olmaktadır. 2022 yılında her 6 çocuktan 1'i (333 milyon çocuk) aşırı yoksullukla mücadele etmektedir (UNICEF, 2023).

Tarihsel gelişim sürecinde, çocuk yoksulluğunun ele alınış biçimi ve kapsamı önemli ölçüde değişime uğramıştır. Bu nedenle, çocuk yoksulluğu kavramının bibliyometrik analizi yapılarak bütüncül bir bakış açısıyla literatürdeki güncel durumunun tespit

edilmesi ve bu konunun şimdiye kadar öne çıkan eğilimlerinin tam anlamıyla ele alınması hedeflenmektedir. Yapılan çalışma ile çocuk yoksulluğunun öneminin giderek daha fazla fark edilmesi ve bu alandaki boşlukların doldurulması için yol haritası çizilmesi amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın araştırma sorusu; “Çocuk yoksulluğu hakkında yapılan akademik yayınların zaman içindeki gelişimi ve bu alandaki öncü araştırmacılarının kimlikleri, literatürdeki eğilimler, yayınların dağılımı ve alanın gelişimi ne yönde gerçekleşmiştir?” şeklindedir. Bu çalışmada, çocuk yoksulluğu kavramına dair yapılan çalışmaların bibliyometrik bir analizi gerçekleştirilmiştir. Bibliyometrik analiz, seçilen bir konu hakkındaki araştırma eğilimlerini ve bilimsel gelişmeyi ortaya koyan matematiksel bir analiz yöntemidir. Bu analizi gerçekleştirirken açık erişim ve gelişmiş kullanım özellikleri içerdiği için VOSviewer bibliyometrik haritalama programı kullanılmıştır. Vosviewer programı, bibliyografik eşleşme, ortak atıf, ortak yazarlık, kavram birlikteliği, atıf ağı gibi analiz türlerini içermektedir. Analiz birimi olarak referanslar, kaynaklar, yazarlar, kurumlar, ülkeler, anahtar sözcükler, özetler ve dokümanlar kullanılmaktadır. Çocuk yoksulluğu üzerine yapılan bu araştırma, bibliyometrik analiz ile mevcut literatürdeki araştırmaların kapsamını, odak noktalarını, başlıca eğilimleri ve bulguları ele almaktadır. Çocuk yoksulluğu akademik alanında, son beş yılda akademisyen ve yayın sayıları açısından çok daha hızlı bir ilerleme olduğu gözlenmektedir. Yapılan analiz neticesinde WOS veri tabanında yer alan dergilerdeki yayınları, araştırma eğilimleri ve profili hakkında önemli bulgulara ulaşılmıştır. Buna göre çocuk yoksulluğuna ilişkin yapılan araştırmalardaki kavramsallaştırmalarla ilgili 2003-2023 yılları arasında kapsayan son yirmi yılda literatürde yer alan tüm araştırmaların 1.297 adet dergi makalesi, 224 adet kitap bölümü, 85 adet editoryal içerik, 64 adet kitap incelemesi, 62 adet bildiri, 30 erken erişimli çalışma, 22 mektup, 12 haber ögesi, 11 toplantı özeti türünde esere ulaşılmıştır.

Çocuk yoksulluğu kavramı, sanayi devrimine paralel olarak toplumsal hayatın önemli bir sorunu olarak ortaya çıkmış olsa da daha çok kent yoksulluğu içinde ele alınmıştır. Bu kavram, müstakil olarak 1980’li yıllardan başlayarak bilimsel araştırmaların konusu olduğu değerlendirilmektedir. Bu süreçte, çocuk yoksulluğu çalışmaları sadece maddi yoksunlukla sınırlı kalmayıp, çocukların sağlığı, eğitimi ve genel refahı gibi çeşitli faktörleri de içeren çok boyutlu bir anlayışla ele alınmaya başlamıştır. Çocuk yoksulluğu ile ilgili son yirmi yılda, 1453 çalışmanın yıllara göre dağılımı incelendiğinde, en yoğun çalışmanın son on yılda gerçekleştiği görülmektedir. Çalışmaların en çok 2019 yılında 145 eser, 2020 yılında 120 eser, 2022 yılında 107 eser, 2021 yılında 100 eser olarak dağıldığını görmekteyiz. Çocuk yoksulluğunun 2019 ve ilerleyen yıllar itibarıyla en fazla değerlendirme konusu olması 2019 yılında yaşanan Covid-19 pandemisinin çocuk yoksulluğunu olumsuz yönde etkilemesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Bununla beraber, son dönem çocuk yoksulluğu konusunda çoğunlukla çocuk yoksulluğunun boyutu ve yoksulluğun nesiller arası aktarımı gibi konulara daha fazla ağırlık verildiği görülmektedir.

Konu hakkında, en çok eser veren yazarların, Jonathan Bradshaw (21 eser), Roelen Keetie (18 eser), Shailen Nandy (15 eser) olarak tespit edilmiştir. En çok atıf alan yazarlar ise Zachary Parolin (799 atıf), Wim Van Lacker (756 atıf) ve Jamie Hanson (625 atıf) olarak görülmektedir. Çocuk yoksulluğu kavramı, araştırma alanları açısından, disiplinlerarası sosyal bilimler (324), sosyal çalışma (221), sosyal sorunlar (185), ekonomi (148), sosyoloji (128) alanında eser verildiği tespit edilmiştir. Yayınların ülkelere göre dağılımına göre en fazla çalışmalar ABD (411), İngiltere (383) ve Kanada (82) kökenli yayıncılardan oluşmaktadır. Gelişmiş ülkelerde, çocuk yoksulluğu araştırmalarına daha fazla kaynak ve çaba harcadığı görülmektedir. Bu durum, gelişmiş ülkelerde, çocuk yoksulluğu ile mücadele politikalarının ve sosyal yardım programlarının daha yaygın ve etkili olduğunu işaret etmektedir. Ancak, küresel olarak yoksullukla mücadelede daha fazla çaba gerektiğini ve çocuk yoksulluğunun azaltılması için daha kapsamlı stratejilere ihtiyaç olduğu aşikâr olduğu değerlendirilmektedir.

Eser dili olarak, başta İngilizce (1398), İspanyolca (13) ve Almanca (12) yayın bulunmaktadır. Dizinlere göre dağılımına bakıldığında; SSCI endeksinde 793, SCI-E endeksinde 264, ESCI endeksinde 251 yayının ağırlıkta olduğu tespit edilmiştir. Kurumlara yapılan atıf analizi sonuçlarına göre en fazla eserle temsil edilen kurumun Oxford University olduğu ve en çok atfın Columbia University aldığı belirlenmiştir. Çocuk yoksulluğu ile ilgili yayınlarda en sık kullanılan anahtar sözcüklere bakıldığında 563 tekrar ile child poverty (çocuk yoksulluğu), 223 tekrar ile child deprivation (çocuk yoksunluğu), 106 tekrar ile multidimensional child poverty (çok yönlü çocuk yoksulluğu), 95 tekrar ile multidimensional poverty (çok yönlü yoksulluk) ve 84 tekrar ile child benefits (çocuk yardımları) ifadeleri başı çekmektedir.

Araştırmanın kısıtı: Bibliyometrik analiz yaptığımız araştırma için etik kurul onayı gerekmemektedir. Mevcut araştırmanın her ne kadar bilimsel katkıları yüksek olsa da bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırmada veri kaynağı olarak sadece WOS kullanılmış, konu ile ilgili Scopus, Dergipark, TR dizin ya da YÖK tez gibi veri tabanları değerlendirmeye alınmamıştır. Bahsedilen diğer ulusal ve uluslararası ölçekteki veri tabanları göz ardı edilmesi araştırmanın kısıtlılıklarından birini oluşturmaktadır. Çocuk yoksulluğu ile ilgili WOS veri tabanında 1980 yılından itibaren bilimsel çalışmalar mevcuttur fakat bu senelerde yapılan araştırmalar kayda değer bir miktar oluşturmamaktadır. Bu nedenle, araştırmanın zamansal kapsamı bilimsel araştırmaların yoğunlaştığı son yirmi yılını içermektedir. Bu durum ise araştırmanın bir diğer kısıtı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gelecek çalışmalar için öneriler: Çocuk yoksulluğunun farklı cinsiyet, etnik gruplar veya göçmenler üzerindeki etkilerini inceleyen çalışmaların oldukça kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle, çocuk yoksulluğunu dezavantaj doğuracak farklı kavramlarla ilişkisini incelemenin literatür açısından önem taşıdığı değerlendirilmektedir. Ayrıca, gelecek araştırmalara yön verebilmesi için çocuk yoksulluğunun neden olduğu suç oranları ya da toplumsal entegrasyon gibi

yoksulluğun yarattığı toplumsal sorunları daha kapsamlı bir şekilde ele alınabileceği değerlendirilmektedir.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON CHILD POVERTY

1. INTRODUCTION

The concept of child poverty has begun to be addressed with a multi-dimensional approach that is not limited to material deprivation but also includes various factors such as children's health, education and general well-being. Hence, it is important to determine the current status of the concept from a holistic perspective by conducting a bibliometric analysis. Analyzing the concept of child poverty will identify the prominent trends in this issue so far. We aimed to develop a methodological framework for future research utilizing concept of child poverty, which is considered an crucial step in determining the future of societies. Moreover, we aimed to draw a road map to increase awareness of the importance of child poverty and fill the gaps in this area.

2. METHODS

We performed a bibliometric analysis of studies on the concept of child poverty. Bibliometric analysis is a mathematical analysis method that reveals research trends and scientific developments on a selected topic. We used the VOSviewer bibliometric mapping program because it contains open access and advanced usage features. The Vosviewer program includes analysis types such as bibliographic matching, co-citation, co-authorship, concept association, and citation network. References, sources, authors, institutions, countries, keywords, abstracts, and documents are used as units of analysis.

3. RESULTS

Using bibliometric analysis, this study examines the breadth, emphasis, key patterns, and conclusions of previous research. It is observed that there has been much faster progress in the academic field of child poverty in terms of the number of academics and publications in the last five years. As a result of the analysis, important findings were reached regarding the publications, research trends, and profiles of the journals in the WOS database. Accordingly, all research in the literature in the last twenty years, covering the period between 2003 and 2023, regarding the conceptualizations in research on child poverty includes 1,297 journal articles, 224 book chapters, 85 editorial content, 64 book reviews, 62 papers, 30 early access articles. Work such as studies, 22 letters, 12 news items, and 11 meeting summaries were accessed.

While the idea of child poverty has become widely recognized as a significant social issue concurrent with the rise of capitalism ideology, it has been discussed more within the scope of urban poverty. This concept has been the subject of independent scientific research since the 1980s. Throughout this process, research on child poverty has started to take a multifaceted approach that takes into account a variety of

variables, including the health, education, and general well-being of the children, as well as material deprivation. The majority of the 1453 research on child poverty conducted over the past 20 years have been conducted in the previous 10 years, according to an analysis of the distribution of studies by year. As can be seen, the distribution of the works is primarily as follows: 145 works in 2019, 120 works in 2020, 107 works in 2022, and 100 works in 2021. The reason why child poverty was the most evaluated issue in 2019 and the following years was due to the negative impact of the Covid-19 pandemic in 2019 on child poverty. Furthermore, in the recent period on child poverty, more emphasis has been placed on issues such as the extent of child poverty and the intergenerational transmission of poverty. We determined that the authors who produced the most works on the subject were Jonathan Bradshaw (21 works), Roelen Keetie (18 works), and Shailen Nandy (15 works). The most cited authors are Zachary Parolin (799 citations), Wim Van Lacker (756 citations) and Jamie Hanson (625 citations). According to the distribution of publications by country, the most studies are from publishers originating from the USA (411), England (383) and Canada (82). Regarding the language of the work, there are publications primarily in English (1398), Spanish (13), and German (12). According to an analysis of the distribution by directories, 793 articles were weighted in the SSCI index, 264 in the SCI-E index, and 251 in the ESCI index. Based on the findings of the institutional citation analysis, Oxford University was found to be the institution represented by the greatest number of publications, while Columbia University garnered the greatest number of citations. The most frequently occurring keywords in publications about child poverty are: child deprivation (223 repeats), multidimensional child poverty (106 repetitions), multidimensional poverty (95 repetitions), and child poverty (563 repetitions).

4. DISCUSSION

The results show that considering the publication trends and analyses in the existing literature on the subject, one can see that the focus of the studies is on the causes of poverty, education and health, and anti-poverty policies. Thus, the concept is addressed not only as an economic problem but also as a problem that includes various factors such as social justice, state contributions, and family support. In addition to this multidimensional perspective, addressing social problems caused by poverty, such as crime rates caused by child poverty or social integration, from a cyclical perspective is considered important in terms of revealing the transitivity of poverty. Additionally, it is considered that the effects of child poverty on different genders, ethnic groups, or immigrants can be addressed more comprehensively.

CONCLUSION

In addition to child poverty, the fact that "multifaceted poverty" and "child-oriented child poverty" come to the fore in the key concepts is an indicator that poverty is addressed with a multidimensional understanding that includes various factors such as children's health, education, and general well-being, as well as monetary deprivation. The analysis's conclusions and publication trends in the body of literature

reveal that the research trends are concentrated on anti-poverty policies, education and health reforms, and the causes of poverty.

During the historical development process, the way and scope of addressing child poverty has changed significantly. Today, child poverty is considered not only as an economic problem, but also as a problem that includes various factors such as social justice, education, health, housing, and family support. A holistic evaluation of the notion of child poverty's prominent trends reveals that the concept's significance has been steadily growing over time.

KAYNAKÇA

- Akıllı, H. ve Dirikoç, H. (2017). Urban Poverty And Children In Turkey: The Case of Nevşehir. Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute, 26, 197-224.
- Allam, Z., Sharifi, A., Giurco, D. and Sharpe, S. A. (2021). On The Theoretical Conceptualisations, Knowledge Structures and Trends of Green New Deals. Sustainability, 13(22), 12529.
- Arcanjo, M., A. Bastos, F. Nunes, and J. Passos. 2013. Child Poverty and the Reform of Family Cash Benefits. The Journal of Socio-Economics, 43, 11-23.
- Arıkan, H. (2020). Türkiye'de Çevresel Etmenler, Yoksulluk ve Çocuk Suçluluğu Haritalama. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(1), 53-78.
- Avşar Kurnaz, Ş. (2007). Çocuk Yoksulluğu. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 9(3), 47-55.
- Bárcena-Martín, E., Blanco-Arana, M. C., ve Pérez-Moreno, S. (2023). Evaluating the Effectiveness of Social Transfer Policies on Poverty for Children with Previous Experience in Poverty. Journal of Family and Economic Issues, 1-14.
- Bradshaw, J. ve Yekaterina C. 2009. Child Poverty Policies across Europe. Journal of Family Research 21(2), 128-49.
- Congreve, E., Connolly, K., Harrison, J., Kumar, A., McGregor, P. G., and Mitchell, M. (2022). The Impact of Using An Income Supplement to Meet Child Poverty Targets: Evidence from Scotland. Journal of Social Policy, 1-17.
- Durgun, Ö. (2011). Türkiye'de Yoksulluk ve Çocuk Yoksulluğu Üzerine Bir İnceleme. Knowledge Management, 6(1), 143-154.
- Eryurt, M. ve Koç, İ. (2013). Child Poverty and Regional Disparities in Turkey. Turkish Journal of Pediatrics, 55(2), 140-151.
- Ferriss, A. L. (2006). Social Structure and Child Poverty. Social Indicators Research 78(3), 453-72.

- Galloway, T. A., Gustafsson, B., Pedersen, P. J., and Österberg, T. (2015). Immigrant Child Poverty–The Achilles Heel of the Scandinavian Welfare State, Measurement of Poverty, Deprivation, and Economic Mobility. 185-219.
- Hair, N. L., Hanson, J. L., Wolfe, B. L., and Pollak, S. D. (2015). Association of Child Poverty, Brain Development, and Academic Achievement. *JAMA Pediatrics*, 169(9), 822-829.
- Hakovirta, M. (2011). Child Maintenance and Child Poverty: A Comparative Analysis. *Journal of Poverty and Social Justice* 19(3), 249-62.
- Hassan, M. K., Alshater, M. M., Banna, H., and Alam, M. R. (2023). A Bibliometric Analysis on Poverty Alleviation. *International Journal of Ethics and Systems*, 39(3), 507-531.
- Johnson, S. B., Riis, J. L., and Noble, K. G. (2016). State of The Art Review: Poverty and the Developing Brain. *Pediatrics*, 137(4), 1-16.
- Kahraman, F., ve Gül, S. S. (2015). Türkiye’de Çocuk Yoksulluğu: Gaziantep Üzerine Bir Araştırma. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 339-366.
- Koomson, I., Kofinti, R. E., and Laryea, E. (2023). Financial Inclusion and Multidimensional Child Poverty. *Review of Economics of the Household*, 1-24.
- Kudubeş, İ. E., Kudubeş, A. A., ve Bektaş, M. (2017). Küreselleşmenin Yarattığı Yoksulluk: Çocuk Yoksulluğu. *Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi (HEAD)*, 14(1), 79-85.
- Metin, B. (2015). Gelecek Nesillerin Yaşam Fırsatları İçin Ciddi Bir Tehdit: Çocuk Yoksulluğu. *SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi*, 5(2), 166-187.
- Musiwa, A. S. (2019). Child Poverty and Gender and Location Disparities in Zimbabwe: A Multidimensional Deprivation Approach. *Poverty and Public Policy*, 11(1-2), 99-137.
- Nur, W. A., Firmansyah, F., and Wahyu, W. (2018). A Multidimensional Approach of Child Poverty in Indonesia. *Web of Conferences* 73, 1-4.
- Qi, D., and Wu, Y. (2015). A Multidimensional Child Poverty Index in China. *Children and Youth Services Review*, 57, 159-170.
- Sánchez, A. D., Del Río, M. D. L. C., and García, J. Á. (2017). Bibliometric Analysis of Publications on Wine Tourism in the Databases Scopus and WoS. *European Research on Management and Business Economics*, 23(1), 8-15.
- Şener, D. K., ve Ocağcı, A. F. (2014). Yoksulluğun Çocuk Sağlığı Üzerine Çok Boyutlu Etkileri. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 13(1), 57-68
- Tarkowska, E. (2005). Child Poverty in Poland. *Polish Sociological Review*, 151(3), 237-250.

- Treble, J. (2018). *Urban Poverty in Britain 1830-1914*. Routledge.
- Van Eck, N., and Waltman, L. (2010). Software Survey: Vosviewer, A Computer Program for Bibliometric Mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523-538.
- Van Lancker, W., and Parolin, Z. (2020). COVID-19, School Closures, and Child Poverty: A Social Crisis in The Making. *The Lancet Public Health*, 5(5), 243-244.
- UNICEF (2023). *Yoksulluk | UNICEF Türkiye*. Erişim: 02 Ocak 2024, <https://www.unicef.org/turkiye/topics/yoksulluk>